

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 11Csp/65/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8820201172
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Zolotová
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2020:8820201172.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudkyňou JUDr. Andreou Zolotovou v spore žalobcu: Z. P.F., X.. XX. XX. XXXX, V. L. P. XXX, XXX XX P., zastúpený JUDr. Andrejom Cifrom, advokátom, Janka Kráľa 5/A, 984 01 Lučenec, IČO: 37 756 508, proti žalovanému: Home Credit Slovakia, a.s., Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, zastúpený Advokátskou kanceláriou GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., so sídlom Piaristická 707/25, 911 01 Trenčín, IČO: 47 234 679 o zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia v sume 6.088,30 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadostučinenie vo výške 6.088,30 eur a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% s tým, že o výške tejto náhrady, bude rozhodnuté súdom prvej inštancie v samostatnom uznesení.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podaným návrhom domáhal vydania rozhodnutia , ktorým by súd zaviazal žalovaného zaplatiť sumu 6088,30 eur titulu primeraného finančného zadostučinenia. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 10.12.2013 uzatvoril žalobca s predávajúcim (Auto Diskont, s.r.o.) Kúpnu zmluvu na kúpu osobného automobilu Opel Astra za kúpnu cenu vo výške 3.319 eur s tým, že časť kúpnej ceny vo výške 777 eur bola predávajúcemu uhradená pri podpise Kúpnej zmluvy a doplatok kúpnej ceny vo výške 2.542 eur mal byť predávajúcemu uhradený prostredníctvom úveru na základe Úverovej zmluvy č.: SUA 13/005895 zo dňa 10.12.2013 (ďalej aj len ako „zmluva o úvere“) uzatvorenej so žalovanou spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s. Okresný súd Vranov nad Topľou v konaní sp. zn. 11Csp/72/2019 právoplatným rozsudkom: zaviazal žalovaného vydať žalobcovi titulom bezdôvodného obohatenia sumu 6.088,30 eur s prísl., vyhlásil spotrebiteľský úver poskytnutý na základe Úverovej zmluvy č.: SUA 13/005895 zo dňa 10.12.2013 uzatvorený medzi žalobcom a žalovaným za bezúročný, určil, že osobné motorové vozidlo Opel ASTRA Station Vagon, číslo (VIN): W. je vo vlastníctve žalobcu. Žalobca má v súlade s § 3 ods. 5 zákona 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej aj len ako „zákon č. 250/2007 Z.z.“) nárok na primerané finančné zadostučinenie od žalovaného, ktorý za viacnásobné porušenie práva alebo povinnosti zodpovedá. Žalovaný, ktorý je nebankovou spoločnosťou, je povinný pri výkone svojej činnosti postupovať s odbornou starostlivosťou a v súlade so zákonom. Žalovaný tak v predmetnej veci, ani v mnohých iných veciach nepostupoval, práve naopak žalovaný konal voči žalobcovi spôsobom odporujúcim zákonu. Žalovaný ako nebankový subjekt pri poskytovaní spotrebiteľských úverov paradoxne hromadne bez rizika porušuje zákon a pokiaľ mu za to nehrozí žiadna sankcia, tak samozrejme nemá dôvod svoju prax meniť; len mizivá časť poškodených klientov sa zo svojimi nárokmi obracia na súd a orgány dozoru (NBS) nemajú právomoc na adekvátny zákrok resp. podľa nám dostupných informácií svoje kompetencie nevyužívajú naplno. Požadované

finančné zadosťučinenie žalobcu je na jednej strane satisfakciou pre samotného žalobcu, ktorý bol vystavený protiprávnemu konaniu žalovaného ale súčasne je aj vyjadrením sankcie, ktorá postihuje žalovaného, ktorý závadne konal (rozsudok NS SR 6 Obo 302/2006 z 20.03.2008). Pre stanovenie kritérií výšky primeraného zadosťučinenia je potrebné vychádzať zo zámeru zákonodarcu a z ustálenej judikatúry, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú. Satisfakčná funkcia vyjadruje odmenu za to, že spotrebiteľ sa pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojím úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, sa už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa nebude dopúšťať v takej intenzite. Sankčná funkcia má súčasne dostatočne odradiť dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči úspešnému spotrebiteľovi. Pokiaľ má mať finančné zadosťučinenie dostatočne satisfakčný účinok pre spotrebiteľa a zároveň výchovný a odstrašujúci účinok pre dodávateľa, treba vychádzať z toho, že primerané finančné zadosťučinenie by sa malo rovnať majetkovej ujme, ktorá bola spotrebiteľovi spôsobená. Žalovaný dodávateľ má jednoduchú možnosť sa jej plateniu do budúca vyhnúť tým, že bude podnikat' v rámci pravidiel stanovených právnymi predpismi. Hoci sa nevyžaduje pre vznik práva na primerané finančné zadosťučinenie, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma, v prejednávanej veci k vzniku ujmy na strane žalobcu bezpochyby došlo. Žalovaný, ako to vyplýva z rozhodnutia vo veci Okresného súdu Vranov nad Topľou 11Csp/72/2019, prijal od žalobcu plnenie, na ktoré mu nárok nevznikol. Bezdôvodné obohatenie sa žalovaného hodnotíme ako konanie odporujúce dobrým mravom. Zákaz konať v rozpore s dobrými mravmi priamo vyplýva z ust. § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov. V označenom súdnom konaní bolo popritom aj právoplatne rozhodnuté o určení bezúročnosti a bezpoplatkovosti úverovej zmluvy č.: SUA 13/005895 a súčasne o určení vlastníctva osobného motorového vozidla Opel Astra do vlastníctva žalobcu. Žalobca bol aj s ohľadom na postoj žalovaného vo veci Okresného súdu Vranov nad Topľou 11Csp/72/2019, v ktorom spochybňoval dôvodnosť žaloby, dlhodobo nedôvodne vystavený psychickému vypätiu a stavu právnej neistoty, a to až do doby právoplatného skončenia konania. Pritom je preukázané, že tento stav vyvolal žalovaný, ktorý žalobcovi predložil na podpis úverovú zmluvu v rozpore so zákonom a snažil sa na úkor žalobcu bezdôvodne obohatiť sumou 6.088,30 eur. Je verejne známou skutočnosťou, že žalovaný požaduje v obdobných zmluvných vzťahoch odplaty, na ktoré neexistuje platný titul a v registroch spotrebiteľských úverov je evidovaných množstvo neexistujúcich dlhov práve v dôsledku bezúročnosti a bezpoplatkovosti mnohých úverových zmlúv. Žalovaný nejaví žiadnu snahu tento nezákonný stav dobrovoľne napraviť alebo mu predchádzať v existujúcich zmluvných vzťahoch a ťaží z toho, že len málo poškodených klientov spotrebiteľov sa dozvie, že boli poškodení a z tých, čo sa to dozvedia iba niekoľkí sú ochotní domáhať sa nápravy aj súdnou cestou. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia, táto závisí od úvahy súdu. Pri jej určovaní sa zohľadňujú rôzne kritériá, a to intenzita, časové trvanie závadného konania, satisfakčná a sankčná funkcia a pod. Za primerané, vzhľadom na všetky okolnosti prípadu, je preto potrebné považovať finančné zadosťučinenie minimálne vo výške 6.088,30 eur, pričom táto čiastka zodpovedá sume 6.088,30 eur, o ktorú sa žalovaný chcel na úkor žalobcu bezdôvodne obohatiť. Popritom je významnou okolnosťou aj to, že došlo k porušeniu ďalších právnych povinností, ktoré sa premietli do samostatných právoplatných výrokov súdu o určení bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a o určení vlastníctvo osobného motorového vozidla v prospech žalobcu. Finančné zadosťučinenie v celkovej výške 6.088,30 eur považujeme jednak za primerané na vyrovnanie ujmy žalobcu, ktorá mu vznikla konaním žalovaného, súčasne aj za určitú satisfakciu za stav, ktorý musel v dôsledku konania žalovaného trpieť a aj za sankciu postihujúcu žalovaného, ktorý pri dojednaní úverovej zmluvy závadne konal. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania v tomto prípade treba rozlíšiť, čo je základné a čo sprevádzajúce (nález ÚS ČR, III. ÚS 170/99). Za prvotné základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté a samotná výška finančného zadosťučinenia je potom druhotná a sprevádzajúca. Žalobca má preto právo na plnú náhradu trov konania z prisúdenej sumy finančného zadosťučinenia (nie zo sumy žalovanej), a priznanie plnej náhrady trov je zdôvodniteľné cez interpretáciu pojmu „úspech vo veci“ (§ 255 CSP) nakoľko ten sa skúma čo do právneho základu, a nie čo do výšky priznaného nároku. (Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková S., Tomašovič M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C.H.Beck, 2016, str. 926 - 927).

2. Žalovaný so žalobou nesúhlasil.

3. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou, listinnými dôkazmi a to, pripojeným spisom tun. súdu sp.zn. 11Csp/72/2019, písomnými vyjadreniami žalobcu a žalovaného ako aj ich prílohami a výsluchom žalobcu.

4. Z vykonaného dokazovania zistil nasledujúci skutkový stav veci:

5. Z rozsudku tun. súdu zo dňa 16.10.2019, č.k 11Csp/72/2019-203 vyplýva, že súd zaviazal žalovaného vydať žalobcovi titulom bezdôvodného obohatenia sumu 6.088,30 eur s prísl.. Zároveň súd vyhlásil spotrebiteľský úver poskytnutý na základe Úverovej zmluvy č.: SUA 13/005895 zo dňa 10.12.2013 uzatvorený medzi žalobcom a žalovaným za bezúročný a určil, že osobné motorové vozidlo Opel ASTRA Station Vagon, číslo (VIN): W. je vo vlastníctve žalobcu. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 5.11.2020.

6. Žalovaný so žalobou nesúhlasil. Uviedol, že rozporuje výšku a odôvodnenosť žalovaného primeraného finančného zadosťučinenia, nakoľko nárok žalobcu na primerané finančné zadosťučinenie považuje za neopodstatnený, a to z nasledujúcich dôvodov. Podľa § 3 ods. 5 tretia veta zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“), spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Základným predpokladom na úspešné uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je okrem preukázania ujmy aj preukázanie, že žalovaný svojim konaním porušil súčasne - kumulatívne ustanovenia zákona o ochrane spotrebiteľa a osobitného právneho predpisu. Žalobca v podanej žalobe však nepreukázal, ktoré konkrétne ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa a ktoré konkrétne ustanovenia osobitného právneho predpisu žalovaný svojim konaním porušil. Ako vyplýva zo samotného pojmu inštitútu finančného zadosťučinenia, ide o zadosťučinenie, ktorého účelom je reparovať a sankcionovať následky, ktoré boli neoprávneným zásahom do práva na ochranu spotrebiteľa spôsobené. Predpokladom uplatnenia tohto inštitútu je to, aby aspoň potenciálna hrozba ujmy v dôsledku porušenia práv alebo povinností vznikla, inak nie je čo reparovať. Ďalším atribútom, ktorý musí súd zohľadniť pri priznaní finančného zadosťučinenia je, že takéto zadosťučinenie môže priznať iba v prípadoch úspešného uplatnenia porušenia práv, alebo povinností ustanovených zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými zákonmi. Z hľadiska § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, preto musí byť preukázané, že došlo k úspešnému uplatneniu práva na strane spotrebiteľa. Úspešné uplatnenie porušenia práv alebo povinností ustanovených zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi Je nesporné, že Okresný súd Vranov nad Topľou rozsudkom č.k. 11Csp/72/2019 zaviazal žalovaného vydať bezdôvodné obohatenie vo výške 6.088,30 eur s prísl. Ani uvedené rozhodnutie však nemožno považovať za úspešné uplatnenie porušenia práv alebo povinností ustanovených zákonom o ochrane spotrebiteľa. Žalovaný má totiž za to, že nie každé rozhodnutie súdu, ktorým súd rozhodol v prospech spotrebiteľa v súdnom konaní, možno považovať za úspešné uplatnenie porušenia práv alebo povinností ustanovených zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi. Predmetom konania vedeného pod sp.zn. 11Csp/72/2019 nebolo uplatnenie porušenia práv alebo povinností, ale išlo výlučne o vydanie bezdôvodného obohatenia. Žaloba v pôvodnom konaní vedenom pod sp.zn. 11Csp/72/2019 znela na zaplatenie sumy 6.088,30 eur s príslušenstvom. Z toho žiadnym logickým výkladom nemožno dospieť k záveru, akého porušenia práv alebo povinností ustanovených zákonom č. 250/2007 Z.z. a osobitnými predpismi sa žalovaný na žalobcovi dopustil. Žalovaný sumu požadovanú žalobcom na základe vydaného rozsudku uhradil, nedošlo však k žiadnemu prezentovaniu porušenia práv alebo povinností tak žalobcom ako ani samotným konajúcim súdom. Uvedenou problematikou sa zaoberal aj Krajský súd v Prešove, ktorý v rozsudku č.k. 14Co/91/2012-141 zo dňa 10.10.2013 uviedol, že „cieľom rozhodnutia o spotrebiteľských veciach tak, ako sú sledované normotvorcom únie v rámci Smernice Rady 93/13 EHS, je nastoliť rovnováhu zmluvných strán, pričom sa má v zásade zachovávať platnosť zmluvy ako celku a nevyhlásiť za neplatné všetky zmluvy, obsahujúce nekalé zmluvné podmienky (bod 31 rozsudku súdneho dvora EÚ C-453/10), ak bol prijatý záver, že predmetný úver je bezodplatný a bezúročný už bola nastolená v predmetnom právnom vzťahu rovnováha zmluvných strán a nie je potrebné ešte osobitným rozhodnutím vzhľadom na ciele a účel aký vyplýva z ustanovenia § 53a Občianskeho zákonníka (v nadväznosti na dátum uzavretia predmetnej zmluvy), prípadne určovať ešte neprijateľnosť zmluvných podmienok. Neobstojí v tomto smere ani odkaz na to, že by to založilo nárok na finančné V danom konaní bol vydaný rozsudok na plnenie - úhradu sumy 6.088,30 eur, nedošlo teda k žiadnemu rozhodnutiu, ktoré by deklarovalo porušenie práv alebo povinností zo strany žalovaného. Podľa názoru žalovaného žalobca neuniesol dôkazné bremeno ohľadne toho, že zo strany žalovaného skutočne došlo k porušeniu práv alebo povinností ustanovených zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi, nakoľko v žalobe nešpecifikoval ani bližšie nekonkretizoval akého

konkrétneho porušenia práva alebo povinnosti sa mal žalovaný údajne dopustiť ani toto porušenie presne nevymedzil odkazom na konkrétne ustanovenie zákona ani nepredložil súdu rozhodnutie, ktoré by preukazovalo, že by žalovaný porušil práva alebo povinnosti ustanovené zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi. Rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou v konaní sp.zn. 11Csp/72/2019, o ktorý žalobca opiera svoj nárok na primerané finančné zadosťučinenie nedeclaroval porušenie práv alebo povinností, ale výlučne vo svojom petite zaviazal žalovaného vyplatiť žalobcovi sumu 6.088,30 eur s prísl. Do pozornosti súdu žalovaný dáva aj dôvodovú správu k zákonu č. 250/2007 konkrétne k § 3 v znení: Z jednoznačnej špecifikácie práv spotrebiteľa v tomto ustanovení so zvýraznením postupnosti ochrany života a zdravia spotrebiteľa, vyplýva aj nárok na výrobky a služby v kvalite, ktorá zodpovedá technickým predpisom na výrobky alebo služby, ktoré nevykazujú zjavné vady. Náhrada škody a finančné zadosť učinenie je záverečným prostriedkom ochrany spotrebiteľa v prípade, že preventívne pôsobenie nesplní svoj účel, aby boli nahradené, alebo zmiernené následky. Z výkladu tejto právnej normy vyplýva nárok spotrebiteľa na poskytnutie finančného zadosťučinenia len v prípade, že poskytnuté plnenie (či už tovaru alebo služby) malo vady. Plnenie z úverovej zmluvy uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným žiadne vady nevykazovalo, nakoľko predmet úveru - finančné prostriedky boli poskytnuté riadne a včas. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia má slúžiť ako nástroj na odstránenie spôsobenej ujmy spotrebiteľa. To napokon vyplýva aj z dôvodovej správy k citovanému zákonnému ustanoveniu, kde sa uvádza, že finančné zadosťučinenie je záverečným prostriedkom ochrany spotrebiteľa v prípade, že preventívne pôsobenie nesplní svoj účel, aby boli nahradené alebo zmiernené následky. Represívny a sankčný charakter Ako vyplýva zo samotného inštitútu finančného zadosťučinenia, ide o zadosťučinenie, ktorého účelom je reparaovať potenciálnu ujmu, ktorá bola neoprávneným zásahom do práva na ochranu spotrebiteľa spôsobená. Predpokladom uplatnenia tohto inštitútu je to, aby hrozba ujmy vznikla, inak nie je čo reparaovať. Žalobcovi nielen, že žiadna ani potenciálna ujma nevznikla, ale naopak získal najvýhodnejší úver, aký by mu neposkytla žiadna banka. Žalobca, ako už bolo vyššie uvedené, na súde neuplatňoval porušenie práv alebo povinností zo strany žalovaného, ale len vydanie bezdôvodného obohatenia. Nedošlo teda k naplneniu podmienok ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z., ktorých splnenie je nevyhnutné na úspešné uplatnenie primeraného finančného zadosťučinenia na súde. Žalobca uzatvoril úverovú zmluvu v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch č. 129/2010 Z.z., ktorý definuje zmluvu o spotrebiteľskom úvere ako zmluvu, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom. Taktiež je potrebným uvedomiť si, že úverová zmluva bola uzatvorená v roku 2013, kedy bola aj judikatúra súdov pri vyhodnocovaní náležitostí úverových zmlúv značne odlišná a žalovaný od daného obdobia skorigoval všetky súdmi napádané náležitosti úverových zmlúv do súladu so zákonnou úpravou. Žalovaný na základe rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou sp.zn. 11Csp/72/2019 uhradil žalobcovi sumu prevyšujúcu istinu poskytnutého úveru. Pokiaľ by však mal žalovaný uhradiť žalobcovi ešte „umelo vykonštruované“ finančné zadosťučinenie vo výške 6.088,30 eur, dostal by sa sám do pozície dlžníka, ktorý by uhradil žalobcovi- ako spotrebiteľovi viac ako mu vrátil! Tento stav určite nemôže byť žiaduci ani na základe európskych smerníc na ochranu spotrebiteľa, nakoľko namiesto zabezpečenia rovnosti účastníkov konania by duplicitné sankcionovanie spôsobilo vznik nerovnováhy v neprospech žalovaného -dodávateľa. Súčasne by sa takýmto rozhodovaním súdov podporila špekulatívnosť spotrebiteľov, ktorým by súd v prípade podania žaloby nielen vyhlásil úver za bezúročný a bez poplatkov, ale pri priznaní ešte aj ďalšieho umelo navýšeného primeraného finančného zadosťučinenia by sa z poskytovania úverov stala príjmová činnosť pre spotrebiteľov, ktorým by sa ešte aj platilo za poskytnutie úveru. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia v sebe zahŕňa funkciu represívnu a preventívnu. Tieto funkcie považujeme za dodržané už samotným rozsudkom v konaní 11Csp/72/2019, keďže žalovaný už raz sankcionovaný bol a to tým, že žalobcovi bol poskytnutý úver bez úrokov a poplatkov a sumu prevyšujúcu istinu mu na základe rozsudku vyplatil. Právo na primerané finančné zadosťučinenie je závislé od úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi osobou - spotrebiteľom, ktorej porušením práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa bola privedená určitá hrozba ujmy. V danom prípade má žalovaný za to, že tieto skutočnosti neboli preukázané, keďže žalobca neuniesol dôkazné bremeno a súdu hodnoverným a presvedčivým spôsobom nepreukázal: 1) úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi, 2) ani že mu v súvislosti s porušením práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi vznikla určitá ujma a ani, že táto ujma mu vznikla vo výške 6.088,30 eur, ktoré požaduje v zmysle finančného zadosťučinenia. K obdobnému záveru ako uvádza vo svojom vyjadrení žalovaný smeruje aj rozsudok OS Prešov zo dňa 20.01.2017 sp.zn. 29C/105/2016, ktorý žalobu o primerané

finančné zadosťučinenie zamietol z dôvodu, že „...súd s poukazom aj na vyššie uvedené skutočnosti nemohol dospieť k záveru, že žalovaný pri koncipovaní a uzatvorení zmluvy o spotrebiteľskom úvere so žalobcom nepostupoval s odbornou starostlivosťou s úmyslom poškodiť spotrebiteľa, a preto neboli splnené podmienky na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. Pri stanovení výšky primeraného finančného zadosťučinenia je nevyhnutné vychádzať zo závažnosti vzniknutej resp. hroziacej ujmy, okolností tak na strane žalobcu aj žalovaného, ako aj z okolností, za ktorých malo dôjsť k porušeniu práva žalobcu. Žalobca bol v predchádzajúcom konaní vedenom pod sp.zn. 11Csp/72/2019 zastúpený právny zástupcom a pojednávania sa ani nezúčastnil, jeho tvrdenia o psychickom vypätí preto považujeme výlučne za zavádzajúce a účelové. V súvislosti s inštitútom primeraného finančného zadosťučinenia, ktorý si žalobca - spotrebiteľ uplatňuje z úverovej zmluvy je nevyhnutným uvedomiť si, že to bol práve žalobca, ktorý si o poskytnutie úveru žiadal, s výškou poskytnutého úveru bol oboznámený, taktiež si bol vedomý, že si berie spotrebiteľský úver, z ktorého si veriteľ uplatňuje úroky a poplatky a rovnako bol oboznámený s výslednou sumou, ktorú má na základe úverovej zmluvy z poskytnutého úveru uhradiť. S celým týmto procesom žalobca ako klient vedome a dobrovoľne súhlasil. Žalovanému preto nie je zrejmé, k akému poškodeniu práv spotrebiteľa vôbec dochádza v prípadoch, kedy súdy vyhlásia poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov, následkom čoho je, že žalobca ako spotrebiteľ neplatí úroky a poplatky, ale len samotnú istinu poskytnutého úveru. Predstavuje to pre neho výlučne výhodu a nie škodu. Jediným poškodeným, ktorý po takomto rozhodnutí súdu zostane je samotný veriteľ. Žalovaný má v predmete činnosti ako nebankový subjekt poskytovať úverov, za ktoré mu v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch patria úroky a poplatky. Žalovaný v rámci predmetu podnikania poskytol žalobcovi úver, za ktorý požadoval na základe úverovej zmluvy od žalobcu zaplatiť úroky. Aký by malo zmysel, aby žalovaný úmyselne nedodrжал všetky zákonné náležitosti, za ktoré by bol následne sankcionovaný bezúročnosťou a bezpoplatnosťou on sám a nie žalobca ako klient. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu resp. na kompenzáciu jeho majetkovej škody, ale v danom prípade musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany, ktorú žalovaný považuje za splnenú už ukrátením veriteľa o úroky a poplatky, v prípade vyhlásenia úverovej zmluvy za bezúročnú a bez poplatkov. V konaní je nevyhnutným skúmať aj hľadisko primeranosti uplatneného nároku. Žalobca doposiaľ žiadnym spôsobom nepreukázal, v čom pociťoval porušenie svojich práv, aké to malo pre neho dôsledky, v čom vidí odôvodnenosť požadovanej výšky primeraného finančného zadosťučinenia až v hodnote 6.088,30 eur a podobne, ktoré sú nevyhnutné na priznanie žalovanej sumy. Účelom priznania primeraného finančného zadosťučinenia pri porušení práv nemá byť na jednej strane len odradenie dodávateľa od nekalých praktík, ale na druhej strane nemá byť ani nástrojom obohatenia sa pre druhú stranu sporu. Preto vyplatenie žalovanej sumy vo výške 6.088,30 eur považujeme za nedôvodné, nepreukázané a v rozpore s cieľom normy, ktorú zákonodarca primeraným finančným zadosťučinením sledoval. Žalovaný počas celého trvania úverového zmluvného vzťahu od žalobcu požadoval len plnenie zmluvných povinností, ku ktorým sa slobodne a vážne zaviazal pri podpise zmluve. Takéto konanie jednoznačne nemožno vyhodnotiť ako porušenie práv a povinností žalobcu zo strany žalovaného, ktoré by zakladalo nárok na vyplatenie primeraného finančného zadosťučinenia. Záver Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, keď nárok žalobcu na vyplatenie primeraného finančného zadosťučinenia uplatňovaný v tomto konaní nemá žiadne opodstatnenie a nie je dôvodný, tak čo do dôvodu i výšky, žalovaný navrhuje, aby súd žalobu ako nedôvodnú zamietol a priznal.

7. Z výpovede žalobcu na dotaz súdu, aby ozrejmil dôvody, pre ktoré podal žalobu o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia a z čoho táto ujma pozostáva, za akých okolností a ozrejmil jej požadovanú výšku vyplýva, že po rozhovore so svojim práv. zástupcom dospeli k záveru, že takýto nárok si môže uplatniť, preto si to aj uplatňuje. Čo sa týka toho, stále mu chodili upomienky, vyvolávali mu, že má dlh, že sa mu navyšuje, musel platiť, nemali toľko peňazí, deti chodili do školy, musel zhŕňať peniaze, aby mali z čoho žiť aj platiť. Z toho večer nemohol spať, musel navštíviť psychiatra, povedal aké má problémy a všetko, ten mu naordinoval lieky, ktoré asi bude musieť brať stále, bez nich nevie fungovať a ani večer nespím. Na dotaz súdu, aby ozrejmil súdu, od kedy trpí týmito problémami, o ktorých hovorí uviedol, že od kedy mu začali vyvolávať. Predtým mal u nich auto na splátky, toto isté mu vyvolávali, chceli mu zobrať auto. Poslali tam nejakého človeka, svojho z Bardejova, nevie kto to bol, ktorý chcel auto odtiahnuť. Auto nefungovalo, nakoľko mu predali auto, ktoré fungovalo dva roky a odvtedy má také problémy.

8. Na otázku, aby ozrejmil, kedy navštívil psychiatra prvýkrát žalobca uviedol, že bolo to dávnejšie, už tam chodil, neskôr nechodil, zvládal to všetko, ale od kedy som mal problémy s Home Creditom,

sa mu to zhoršilo a lieči sa stále. Čo sa týka výšky, žalobca uviedol, že k tejto výške som dospel po rozhovore so svojim právnym zástupcom. Žalobca na otázku svojho práv. zást., aby uviedol, koľko mal vyživovacích povinností v období február 2016, keď začali problémy so splácaním uviedol, že vtedy boli ešte tri. Žalobca na otázku svojho práv. zást., aby opísal, ako prežíval situácie, keď mu chodili sms, keď mu vyvolávali a keď pred jeho domom prišli mu zobrať auto, ako to prežíval uviedol, že bol som v strese, nemohol som spať, myslím, že som sa vtedy liečil aj na vysoký tlak. Odvtedy som mal problémy s tlakom, teraz mám tlak v norme, ale liečim sa na psychiatrii.

9. Uvedenú vec takto právne posúdil:

10. Podľa ust. § 5 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

11. Podľa ust. § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z.z. predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi; ustanovenia § 7 až 9 tým nie sú dotknuté. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže privodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lešť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody.

12. Podľa § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z.z. predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže privodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lešť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody.

13. V zmysle citovaných zákonných ustanovení zákon priznáva osobe, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, že má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi. Zákon nestavuje ako podmienku priznania primeraného finančného zadosť iné podmienky okrem tej, že spotrebiteľ si na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, čo v danom prípade bolo splnené.

14. Priznané finančné zadosťučinenie má byť vyrovnaním ujmy žalobcu, ktorá mu vznikla konaním žalovaného, a je akousi určitou satisfakciou za stav, ktorý musel v dôsledku konania žalovaného trpieť a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý ako dodávateľ finančnej služby závadne konal.

15. Súd poukazuje na rozhodnutie KS Prešov 13Co/80/2016 z 20.03.2018 „Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Práve inštitút relutárnej náhrady nemajetkovej ujmy môže byť prostriedkom ochrany na doplnenie o preventívne účinky pred diskrimináciou. V zmysle judikatúry ESD a antidiskriminačných smerníc musia byť sankcie za diskriminačné správanie účinné, primerané a odradzujúce.“

16. Súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. z.n. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019: „Citované ustanovenie (§ 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z.) má plniť jednak funkciu satisfakčnú a jednak funkciu sankčnú. Jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve. Žiadnu inú podmienku, t.j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby bola spotrebiteľovi privodená konkrétna ujma, nevyžaduje.

17. Súd sa stotožňuje s názorom žalobcu, že nárok na primerané finančné zadosťučinenie uplatnený vo výške získaného bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného je dôvodný. Primerané finančné zadosťučinenie je samostatným právnym a primeraným nárokom odlišným od nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, na náhradu škody resp. od nároku na určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky. Cieľom tohto nároku, je predovšetkým odradiť dodávateľa od protiprávneho konania a súčasne pôsobiť preventívne na dodávateľa, aby dobrovoľne upustil resp. nepokračoval v protiprávnom konaní a napravil jeho následky bez nutnosti podania žaloby spotrebiteľom. Pokiaľ dodávateľovi nehrozí adekvátne sankcie, dodávateľovi sa z finančného hľadiska neoplatí dodržiavať spotrebiteľské predpisy a nemôže dôjsť k naplneniu preventívnej funkcie právneho inštitútu primeraného finančného zadosťučinenia (ďalej aj len ako „PFZ“).

18. Pri posudzovaní výšky PFZ treba brať do úvahy ako to uviedol žalobca viaceré kritéria a to spôsobená materiálna ujma ktorá sa premietla do zníženia rodinného rozpočtu žalobcu spotrebiteľa a tým aj do zníženia životnej úrovne jeho rodiny, trvanie materiálnej ujmy v podobe pokračujúceho bezdôvodného obohatenia (od 12.02.2016 do 19.03.2019), k dobrovoľnému splneniu nároku žalovaným dodávateľom nedošlo (žalobca pred začatím konania OS Vranov nad Topľou 11Csp/72/2019 zaslal cestou právneho zástupcu predžalobnú výzvu, ktorej dodávateľ nevyhovel), priebeh súdneho konania OS Vranov nad Topľou 11Csp/72/2019, v priebehu ktorého žalovaný nárok kontinuálne popieral a v rámci konania bol žalobca vypočúvaný, stres a psychické vypätie žalobcu spotrebiteľa.

19. Spotrebiteľ nie je povinný preukazovať ujmu, ktorá mu vznikla, pretože zákon o ochrane spotrebiteľa priznáva právo na finančné zadosťučinenie nie v prípade vzniku ujmy ale už vtedy, keď mu ujma v nadväznosti na porušenie práv spotrebiteľa vzniknúť mohla, pričom sa úspešne domáhal ochrany svojich práv.

20. Je tiež nepochybné, že žalobca v dôsledku konania žalovaného sa zvýšila intenzita jeho psychických problémov a v negatívnom zmysle sa to prejavilo na jeho zhoršenom zdravotnom stave. Uvedené skutočnosti jednoznačne vyplývajú z jeho výpovede žalobcu a z predložených lekárskeho správ.

21. Ako uviedol právny zástupca žalobcu zdravotný stav žalobcu a ako to vyplýva z potvrdenia lekára, dáva predpoklad, že je tomu zraniteľnejší, ako možno iný človek, ktorý nemal tieto zdravotné komplikácie. Bol zraniteľnejšou osobou a tieto dopady sa preto premietali u neho intenzívnejšie.

22. V konaní, tak ako je to vyššie uvedené bolo preukázané, že žalobca si v konaní sp.zn. 11Csp/72/2019 sa úspešne domáhal ochrany svojich práv, boli naplnené ustanovenia § 4,5 cit. zákona pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Preto súd žalobe žalobcu ako plne dôvodnej vyhovel. Tvrdenia žalovaného sú nedôvodné a bezpredmetné. Súd poukazuje, že má za to, že výška požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia je primeraná povahe porušenia práva. Obrana a tvrdenia žalovaného spochybňujúca nárok na PFZ uvedené v jeho vyjadrení k žalobe je preto s poukazom na vyššie uvedené nesprávna a nespôsobilá spochybniť dôvodnosť nároku žalobcu.

23. Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

24. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

25. Súd žalobe žalobcu vyhovel v celom rozsahu a preto súd v zmysle citovaných zákonných ustanovení rozhodol o nároku žalobcu na náhradu trov konania v pomere 100%. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde vo Vranov a nad Topľou písomne v dvoch vyhotoveniach. V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 SCP). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nespĺní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku.